
TERÖRİSTLERİN FOTOĞRAFLARI GÖSTERİLMELİ Mİ?

09.08.2016

08.08.2016

DW.de

Teröristlerin hedeflerinden biri de medyada ilgi çekmek. Bu nedenle Le Monde gazetesi de teröristlerin fotoğraflarını basmama kararı aldı. Alman iletişim uzmanı Robert Kahr, Le Monde'un bu kararını değerlendirdi.

DW: Fransız gazetesi Le Monde terör olaylarına ilişkin habercilik anlayışını değiştireceğini, bundan böyle eylemcilerin fotoğraf ve özgeçmişlerine yer vermeyeceğini açıkladı. Bu yaklaşım taklitçileri önleyebilir mi?

Robert Kahr: Hayır, önleyemez. Bundan önceki olaylar detaylı bir şekilde yansıtıldı. Saldırgan eylemini hazırlarken bu tür haberlerin daha önce yer aldığı kaynaklardan da yararlanabilir.

DW: Le Monde'un inisiyatifi boşuna mı?

Kahr: Bu soruya yanıt verirken siyasi motifli terörle bireysel saldırılar arasındaki farka dikkat çekmek istiyorum. Le Monde'un tarzı, bir saldırıya kişisel nedenlerden ötürü kalkışan, uzun bir süre psikolojik açıdan olağanüstü bir süreçten geçtikten sonra böyle bir eylem modelini kendisine seçen kişiler açısından caydırıcı olabilir. Böylece 'örnek aldığınız kişiler gibi adınızı duyurmak istiyorsanız sizden bu esirgenecektir' mesajı veriliyor. Bu, yapıcı bir unsur olabilir. Bir de siyasi motifli terörizm var. Haberciliği kısıtlayarak bunu önleme şansınız daha düşük. Burada daha ziyade iletişim kanallarının kapatılması söz konusu. Terörizm aynı zamanda bir iletişim stratejisidir. Yani vahim bir şey yapılarak medyanın ilgisini çektikten sonra belli birtakım mesajlar veriliyor. Bu hesabın tutmayacağını bilmesi, bu tür bir eylemin başarısını da azaltacaktır.

[İletişim uzmanı Robert Kahr]

İletişim uzmanı Robert Kahr

DW: Terör eylemlerine ilişkin haberlere o halde tamamen son mu verilmeli?

Kahr: Bu biraz zor. Ancak hangi içeriğin olumsuz etkide bulunabileceğine dair çok sayıda bilimsel araştırma var. Elbette bu tür eylemler hakkında konuşulmalı. İnsanlar öldürülüyor, yaralanıyor. Güvenlik ihlali söz konusu. İnsanların bir fikir sahibi olabilmesi için konuşulup haber yapılması önemli. Ancak olayları nasıl haberleştireceğiniz de önemli. Le Monde'un yaptığı da bu. Resim ve terörist propaganda unsuru olarak değerlendirilebilecek içerik kullanılmıyor. Bunlar, bu hesabın öngördüğü şeyler. Eylemin gelişimiyle ilgili ayrıntılar verilebilir. Ancak eylemci hakkında kişisel bilgiler, saldırı amacı ve mesajları konusunda tarafsız, makul ve mümkün olduğunca sınırlı sayıda

veri sunmak gerekir. Teröristler tarafından olay anında çekilen video kayıtları ise kesinlikle yayınlanmamalı.

DW: Sizce Alman medyası da Le Monde'un yöntemini mi uygulamalı?

Kahr: En azından bunun tartışılması ve dikkatlice değerlendirilmesinden yanayım. Elbette Almanya ile karşılaştırıldığında Fransa terör eylemlerinden çok daha farklı boyutlarda etkilenmiş durumda. O yüzden oradaki tartışmalar da derinlikli bir şekilde yürütülüyor. Ancak teröristlerin dikkat çekmek üzerine kurulu hesaplarına ne ölçüde izin verileceği konusunda Almanya'da da bir tartışma başlatılmasının yararlı olacağını düşünüyorum. Bu soruyla tüm medya kuruluşlarının haber merkezleri yüzleşmeli. Bir kriz halinde nasıl davranılacağına henüz sakin dönemlerde tartışılıp netlik kazandırılmalı.

DW: Sizce canlı yayınlarda nelere dikkat edilmesi gerekiyor?

Kahr: Maalesef bazı olaylar devam ederken bir takım başka hayali olay yerleri ve saldırganlar ortaya atılıyor. Bu büyük bir güvensizliğe ve hatta insanların fiziki açıdan zarar görmesine yol açabiliyor. Bu tür söylentilerin paylaşımı son derece sorunlu olabiliyor. Kaynağı bilinmeyen, örneğin sosyal medyadan alıntı söylenti ve videolara yer verilen canlı yayında apayrı bir kamuoyu oluşuyor. Medyanın bu tür söylentileri aktarıp paylaşması, bunları biraz daha inandırıcı kılıyor. O yüzden haber kaynağının titizlikle kontrolü gibi gazetecilik ilkelerinden canlı yayında da vazgeçilmemeli. Elbette burada polisin iletişimi devreye giriyor.

DW: Polisin aydınlatma ve enformasyon politikası nasıl olmalı?

Kahr: Polis bu tür kriz hallerinde son derece proaktif bir iletişim içinde olmalı. Enformasyon akışında düzeni sağlamalı, güvenilir bilgi sunmalı. Polis bir bilgiyi ancak kesinleşmesi halinde duyurmalı. Ancak bu hızlı ve çok kesin ifadelerle yapılmalı. Münster Polis Yüksekokulu'ndan mezun olan polisler eğitimi sürekli bunu vurguluyoruz. Eyaletlerde de gelişmenin bu yönde olduğunu gözlüyoruz. Belli bir gelişmeye ilişkin açıklama yapmak yerine geçiştirmeyi yeğleyen anlayışın son yıllarda kaybolduğunu gözlüyoruz. Bu, enformasyon çağında artık işlemiyor. İnsanlar saydamlık ve güvenilirlik talep ediyor. Artık birçok emniyet biriminin resmi Facebook ve Twitter hesabı var. Basınla, vatandaşla nasıl iletişim kurulacağına açıklık getiren iletişim stratejilerinin sayısı artıyor. Polis çalışmasının iyi bir iletişim olmaksızın işlemediği anlaşıldı.

DW: Terör eylemlerine ilişkin haberlerin faydadan çok zarar verdiği de oluyor mu?

Kahr: Anayasa ile kurulan hür demokrasi düzeninde böyle bir şeyin tartışması olmaz. Yararlı mı yararsız mı olur tartışmasından bağımsız olarak elbette habercilik yapılmalı. Yine de medyayı daha iyi ve yapıcı hale getirmek için gözönüne alabileceğimiz bazı şeyler var. Bunların bazıları Winnenden'deki okul saldırısından gündeme geldi. Soğukkanlılığı koruma ve haberi vermeden önceden mutlaka her ayrıntısının doğrulanması yönünde beklenmesinin tercih edilmesi gibi. Bu çerivede bakıldığında Le Monde'un kararını memnuniyetle karşılıyorum. Haberlerde saldırganlardan ziyade bunların zarar verdiği kişiler, eylemlerde akrabalarını ve arkadaşlarını yitiren kişiler konu edilmeli. Dikkatimizi asıl hak eden bu insanlar. Anlık gelişen yardım girişimleri de önemli. Örneğin Münih saldırısı sonrası #offenetür (açık kapı) başlığı altında sokakta kalan insanlara yardım eli uzatıldı. Bu anlayış bence yalnızca medyada değil toplumda da yerleşmeli.

Robert Kahr, Münster Polis Yüksekokulu'nda iletişim bilimleri uzmanı olarak görev yapıyor. Meslektaşı Frank Robertz ile birlikte "Amok Koşucuları ve Terörizmin Medyadaki Hedefleri"

isimli kitabı yazdı.

©Deutsche Welle Türkçe

Söyleşi: Wolfgang Dick

Kaynak/Source: